

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

tel.: 22 635 93 95

koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

Warszawa, dnia 04 lutego 2021 r.

**STANOWISKO WIELKIEJ KOALICJI ZA RÓWNOŚCIĄ I WYBOREM
POPIERAJĄCE PROJEKT USTAWY DEKRYMINALIZUJĄCEJ ABORCJĘ
(TZW. USTAWA RATUNKOWA) AUTORSTWA KLUBU LEWICA**

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem popiera ustawę Klubu Lewica mającą na celu dekryminalizację aborcji, zwaną „ustawą ratunkową”.

Kryminalizacja aborcji to obwarowanie sankcją karną wykonywania zabiegów aborcji lub pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży. Obecnie ma to miejsce poprzez obowiązywanie w Polsce art. 152 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny:

„§ 1. Kto za zgodą kobiety przerywa jej ciążę z naruszeniem przepisów ustawy, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Tej samej karze podlega, kto udziela kobiecie ciężarnej pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów ustawy lub ją do tego nakłania.

3. Kto dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2, gdy dziecko poczęte osiągnęło zdolność do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciężarnej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”.

Aborcja to doświadczenie osobiste, intymne, zdrowotne. Gdy ma miejsce za zgodą osoby w ciąży, pomoc w jej przeprowadzeniu nie powinna być karana. Są takie sfery życia, w które regulacja prawnokarna nie powinna się wtrącać. Kryminalizacja aborcji służy jednemu: utrudnić lub wręcz uniemożliwić dostęp do aborcji – w tym tej gwarantowanej już dziś w przepisach. Ma na celu zastraszenie, odebranie odwagi mówienia o aborcji i wspierania.

Odbiera możliwość konsultowania swojej decyzji czy pytań dot. przebiegu aborcji. To zaś utrudnia pracę lekarzom/lekdarkom i niszczy zaufanie pacjentek do personelu medycznego. I chociaż kodeks karny nie zabrania rozmów o aborcji, to w praktyce tak działa – zamyka usta i sypcha w niebyt, podczas gdy potrzeba aborcji nie znika. Taka regulacja nie jest potrzebna, a osoby w ciąży są już dziś chronione prawnie przed przymusową aborcją za pomocą art. 153 kk.

„Kryminalizacja aborcji jest formą przemocy ze względu na płęć”, stwierdził Komitet ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet w Rekomendacji Ogólnej nr 35.

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

tel.: 22 635 93 95

koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

Dekryminalizacja aborcji jest konieczna, bo powoduje „efekt mrożący” u lekarzy. Efekt mrożący to powstrzymanie się lub zniechęcenie do wykonywania prawnych obowiązków lub realizacji swoich praw z powodu poczucia zagrożenia sankcją lub poniesienia innych konsekwencji prawnych za swoje działanie. Terminu tego użył Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku *R.R. przeciwko Polsce* dotyczącym braku dostępu do aborcji. Trybunał stwierdził wówczas, że „*restrykcje prawne dotyczące aborcji w Polsce, łącznie z zagrożeniem odpowiedzialności karnej z art. 152 § 1 Kodeksu karnego, mogą powodować u lekarzy tzw. efekt mrożący podczas decydowania o tym, czy przesłanki do legalnej aborcji są w danym przypadku spełnione*”. W kontekście zdrowia reprodukcyjnego tzw. efekt mrożący prowadzi do arbitralnego odmawiania przez lekarzy wykonywania ustawowych zabiegów przerywania ciąży oraz dążenia do tego, by ich nie wykonywać (np. poprzez sztuczne przedłużanie procedur diagnostycznych lub administracyjnych). Lekarze/lekarzki boją się skojarzeń z przestępcami z powodu wykonywania procedury przerywania ciąży oraz odpowiedzialności karnej w przypadku, gdyby organy ścigania uznały, że ocena przesłanek dopuszczających zabieg aborcji, dokonana przez lekarza/lekarzkę, była nieprawidłowa.

Po publikacji pseudowyroku TK z dnia 22.10.2020 r. w sprawie K 1/20 aborcja z powodu ciężkich i nieodwracalnych wad płodu jest w Polsce w praktyce niedostępna. Jednocześnie ciąży ze zdiagnozowanymi wadami płodu stanowią ciężce podwyższonego ryzyka i mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie fizyczne lub psychiczne pacjentki. Obecna sytuacja polityczna wokół aborcji wraz z opisanym wyżej tzw. efektem mrożącym może prowadzić do sytuacji, w której lekarze będą bali się udzielać świadczenia zdrowotnego w postaci przerywania ciąży, mimo wystąpienia ku temu przesłanek ustawowych takich jak zagrożenie dla życia lub zdrowia pacjentki. Powstrzymywać ich będzie lęk przed reakcją karną zależnej od polityków prokuratury. Samo już wszczęcie postępowania i postawienie zarzutów może być bowiem dużą dolegliwością dla życia zawodowego i osobistego takiego lekarza.

Dlatego mamy prosty i stanowczy postulat: #WykreślićAborcjęzKodeksuKarnego!

Za konieczne uważamy przyjęcie ustawy dekryminalizującej aborcję proponowanej przez Klub Lewica. Wzywamy wszystkie formacje polityczne obecne w Sejmie do poparcia tego projektu.

Do wiadomości: Media

Z poważaniem
Aleksandra Magryta
Koordynatorka Wielkiej Koalicji za Równością i Wyborem
koalicja@federa.org.pl

500-414-573

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

tel.: 22 635 93 95

koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

Stanowisko sygnuje ponad 100 organizacji społecznych i ruchów oddolnych:

- 1 ADDP l'Association Défense de la Démocratie en Pologne (Stowarzyszenie na rzecz obrony demokracji w Polsce)
- 2 ASTRA Network
- 3 BABA Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet
- 4 Berliński Kongres Kobiet
- 5 Black Brussels Balloons
- 6 Czarny Protest Gliwice
- 7 Democracy is OK (DOK)
- 8 Demokratyczna Unia Kobiet
- 9 Dolnośląskie Forum Kobiet Stowarzyszeń i środowisk Kobiectych
- 10 Dziewuchy Berlin
- 11 Dziewuchy Dziewuchom Francja
- 12 Dziewuchy Londyn
- 13 Dziewuchy Szczecin
- 14 Dziewuchy Szwajcaria
- 15 Farsa
- 16 Federacja na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny
- 17 Federacja Polskie Lobby Kobiet
- 18 Femini Berlin Polska
- 19 Feministyczne Stowarzyszenie Polonijne Elles sans Frontieres ASBL
- 20 Fudacja Klamra
- 21 Funcaja Cicha Tęcza
- 22 Fundacja Centrum Praw Kobiet
- 23 Fundacja Czas Dialogu
- 24 Fundacja Droga Kobiet
- 25 Fundacja Edukacja - Równość - Aktywność - Dialog Era Dialogu
- 26 Fundacja Feminoteka
- 27 Fundacja Głosuj na Kobiety
- 28 Fundacja im. Izabeli Jarugi-Nowackiej
- 29 Fundacja im. Kazimierza Łyszczyńskiego
- 30 Fundacja Inicjatywa Kobiet Aktywnych
- 31 Fundacja Kobiety Zmieniają Świat
- 32 Fundacja na Rzecz Równości i Emancypacji STER
- 33 Fundacja Nowoczesnej Edukacji SPUNK
- 34 Fundacja Pozytywnych Zmian
- 35 Fundacja Prawnikon
- 36 Fundacja Przestrzenie Dialogu

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

tel.: 22 635 93 95

koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

- 37 Fundacja Rodzić po ludzku
- 38 Fundacja Trans-Fuzja
- 39 Galeria Inspiracji
- 40 Grupa nieformalna Równość.info
- 41 Grupa Ponton
- 42 Inicjatywa Sto Lat Głosu Kobiet
- 43 Koalicja KARAT
- 44 Kobiety w Sieci
- 45 KOD Kobiety
- 46 Konferencja Episkopatu Polek
- 47 Kongres Kobiet Północnej Wielkopolski (Stowarzyszenie „Metropolia Wielkopolska”)
- 48 Kongres Kobiet w Tomaszowie
- 49 Kongres Kobiet Województwa Śląskiego
- 50 Kongres Świeckości
- 51 Koszalińskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Era Kobiet
- 52 Lambda Warszawa
- 53 Lubelska Koalicja na Rzecz Kobiet
- 54 Łódzki Szlak Kobiet
- 55 Manifa Bydgoska
- 56 Manfia Koszalin Strajk Kobiet
- 57 Manifa Lublin
- 58 Manifa Łódź
- 59 Manifa Rzeszów
- 60 Manifa Toruńska
- 61 Manifest Wolnej Polki
- 62 Mapa kościelnej pedofilli
- 63 Marsz Godności
- 64 Medical Students For Choice Poland
- 65 Międzynarodowy Strajk Kobiet
- 66 Nic o nas bez nas. Ruch kobiecy Gliwice i Pyskowice
- 67 Nieformalna Grupa Czarny Protest
- 68 Nieformalna Grupa Inicjatywna z Bydgoszczy
- 69 Obywatelskie Stowarzyszenie "Możemy"
- 70 Ogólnopolski Strajk Kobiet
- 71 OSK Gryfino
- 72 OSK Kielce
- 73 OSK Lublin
- 74 OSK Puławy
- 75 OSK Sanok
- 76 Plakaciary

Wielka Koalicja za Równością i Wyborem

ul. Nowolipie 13/15, 00-150 Warszawa

tel.: 22 635 93 95

koalicja@federa.org.pl; www.wielkakoalicja.pl

- 77 Polskie Towarzystwo Genderowe
- 78 Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
- 79 Protest kobiet
- 80 Ratujmy Kobiety
- 81 Ratujmy Kobiety Tarnów
- 82 Różowa skrzyneczka
- 83 Stowarzyszenie Aktywne Kobiety
- 84 Stowarzyszenie Dolnośląski Kongres Kobiet
- 85 Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego - Krytyka Polityczna
- 86 Stowarzyszenie Inicjatyw Kobiety
- 87 Stowarzyszenie Klucz Stop Społecznym Wykluczeniom
- 88 Stowarzyszenie Kobiety Słupsk
- 89 Stowarzyszenie Kobieta na PLUS
- 90 Stowarzyszenie Kobiety Piaseczno
- 91 Stowarzyszenie Kongres Kobiet
- 92 Stowarzyszenie Koniński Kongres Kobiet
- 93 Stowarzyszenie Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom
- 94 Stowarzyszenie Nasz Bocian
- 95 Stowarzyszenie ON/OFF
- 96 Stowarzyszenie Poprawy Spraw Alimentacyjnych – Dla Naszych Dzieci
- 97 Stowarzyszenie Pro Femina
- 98 Stowarzyszenie Prowincja Równości
- 99 Stowarzyszenie Stan Równości
- 100 Stowarzyszenie Stop Stereotypom
- 101 Stowarzyszenie Szlakiem Kobiet
- 102 Stowarzyszenie Wszechnicy Oświeceniowo-Racjonalistycznej
- 103 Tęczowy Tarnów
- 104 Toruńskie Dziewuchy
- 105 Trójmiejska Akcja Kobięca
- 106 Warszawski Strajk Kobiet
- 107 Warszawskie Dziewuchy
- 108 Wielkopolski Kongres Kobiet